

Profesor Rudolf Poledne osmdesátiletý

Professor Rudolf Poledne eighty-year old

S radostí jsem se ujal napsání laudace panu profesoru Ing. Rudolfovi Poledne, CSc., plno titulo. Rudolf oslavil kulaté narozeniny, ne úplně dětský věk. Nicméně pro mě, po třiceti letech spolupráce, u Rudolfa stále vše při starém, tedy při mladém, tedy při elánu, vysoké mentální i fyzické formě, nápaditosti a originalitě, stále i neuvěřitelně výkonný čtenář desítek odborných časopisů s ohromným záběrem

všech možných biologických věd. Před pár hodinami jsme s Rudolfem, uprostřed rozkvětu covidové pandemie (a tedy po telefonu) řešili, jak by mohly fungovat statiny na membránách makrofágů, jak bude muset předělávat již téměř hotový článek, jak nám jeden článek přijali a jiný nepřijali a jak by bylo dobré vyvinout experimentální model aterosklerózy a ... Karel Čapek napsal zajímavou povídku o vědci, který byl tak zaujat svým bádáním, že si nevšiml, že je světová potopa, která pohltila celé lidstvo. A když vody opadly a povstalo lidstvo nové, našlo vědce ve stejném stavu jako před potopou, stále zaujatého svým vědeckým problémem. Toto by mělo o Rudolfovi stačit.

P. S. Méně osobní fakta

Rudolf se narodil 19. srpna 1940 v Domažlicích v době, kdy vrcholila bitva o Británii. V letech 1957 až 1962 vystudoval obor chemie na Fakultě technické a jaderné fyziky Univerzity Karlovy a Univerzitě Karlově zůstal po celý život věrný. Kromě intenzivního studia se věnoval mimoškolním aktivitám, například byl členem uměleckého tanečního souboru. Talent a široké zájmy mu zůstaly dodnes. V roce 1967 obhájil titul kandidáta biologických věd prací Metody syntézy a esterifikace mastných kyselin. V roce 1994 se habilitoval v oboru biochemie a patobiochemie na 3. lékařské fakultě prací na téma Polygenní hypercholesterolemie. V roce 1997 složil atestaci z biochemie. V roce 2004 byl jmenován profesorem lékařské biochemie-patofyziologie. V letech 1992 až 2001 vyučoval preventivní medicínu na 3. lékařské fakultě. Od roku 2002 vyučuje na 2. lékařské fakultě (biochemie, fyziologie, patofyziologie, preventivní medicína), naposledy on-line 13. října 2020. Byl členem výboru European Lipoprotein Club, je stále platným a aktivním členem European Atherosclerosis Society, byl předsedou Fóra zdravé výživy. Byl vědeckým sekretářem České společnosti pro aterosklerózu, předsedou Vědecké rady Institutu klinické a experimentální medicíny (IKEM), je členem vědeckých rad 1. a 2. lékařské fakulty, je členem Rady Fyziologického ústavu Akademie věd České republiky.

Je stále věrným pracovníkem IKEM a jeho předchůdců od jejich počátků. V roce 1962 nastoupil do tehdejšího Ústavu pro výzkum výživy lidu v Praze do izotopové laboratoře jako odborný pracovník. V roce 1970 při vzniku IKEM přešel jako samostatný vědecký pracovník na Centrální izotopové pracoviště do laboratoře zabývající se metabolizmem. Konkrétně zde studoval experimentální hypercholesterolemii a transport nízkodenzitních lipoproteinů do arteriální stěny. V letech 1989 až 1991 byl vedoucím Lipidové laboratoře Výzkumné základny preventivní kardiologie a zabýval se patobiochemií rizikových faktorů kardiovaskulárních chorob. V letech 1992 až 1994 byl vedoucím Pracoviště pro výzkum aterosklerózy, na kterém pokračoval ve studiu polygenní hypercholesterolemie. V letech 1994 až 1997 byl vedoucím laboratoří Pracoviště preventivní kardiologie a od roku 1997 byl vedoucím Laboratoře pro výzkum aterosklerózy. V letech 2003 až 2004 byl přednostou Centra experimentální medicíny IKEM. V letech 2004 až 2006 byl ředitelem IKEM. Stále je platným a aktivním vědeckým pracovníkem Laboratoře pro výzkum aterosklerózy, bádá a aktivně se věnuje mladším kolegům a kolegyním (očité svědectví autora tohoto článku).

Rudolf se díky svým zkušenostem z působení na zahraničních pracovištích podílel i na řadě mezinárodních projektů. Mezi ně patřil i velmi úspěšný projekt, v rámci něž ve spolupráci s panem profesorem R. J. Havlem (Cardiovascular Research Institute, University of California, San Francisco) v letech 1992 až 1996 spoludílal Program for Reduction of Cardiovascular and Cerebrovascular Disease in the Czech Republic.

Rudolfovi se podařilo vědecké poznatky dokonce úspěšně zpopularizovat, a to v roli propagátora zdravé výživy. V roce 1998 připravil ve spolupráci s Českou televizí velmi sledovaný televizní seriál Elixír života.

Na závěr Rudolfovy koníčky: věda, zahrada v České Kubicí, zdravý životní styl, sport, kuchaření – zvláště saláty a zelenina vůbec, cestování – nejraději opět na Českou Kubicí (nyní se celkem hodí).

Takže kromě přání zdraví, štěstí i dalších nebanalit oslavenci chci za bližší i vzdálenější spolupracovníky a jistě i řadu blízkých i vzdálenějších přátel také popřát hodně úspěchů těm, kdo budou za desítky let, po všech světových pandemiích, s Rudolfem dále spolupracovat. Určitě si to užijí tak jako my!

Za všechny přátele, kolegy a žáky

Tvůj
Honza

prof. MUDr. Jan Piřha, CSc.